

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

Η μάχη των Πλαταιών και η ναυμαχία της Μυκάλης

Ο Ξέρξης εγκατέλειψε την Ελλάδα. Άφησε όμως το γαμπρό του το Μαρδόνιο να συνεχίσει την προσπάθεια για υποταγή των Ελλήνων. Μια νέα σύγκρουση έγινε στις Πλαταιές (479 π.Χ.), όπου οι Πέρσες και πάλι ηττήθηκαν.

Ο Ξέρξης, μετά την ήττα στη Σαλαμίνα, αναχώρησε βιαστικά για την πατρίδα του.

**Δε θα εγκαταλείψω
όμως το σχέδιό μου.
Θα αφήσω στην
Ελλάδα τον γαμπρό
μου, τον Μαρδόνιο,
300. 000 στρατιώτες.**

Έρχεται χειμώνας και θα είναι δύσκολα στην Αττική . Θα πάω στη Θεσσαλία . Εκεί θα βρω πιο εύκολα τροφή για τον στρατό και το ιππικό μου.

Στο διάστημα αυτό ετοιμάζε τα σχέδιά του. Έστειλε
μάλιστα αγγελιαφόρους στην Αθήνα και ζήτησε συμμαχία.

Αθηναίοι, αν συμμαχήσετε
μαζί μου θα σας αποζημιώσω
για όλες τις ζημιές που σας
προκαλέσαμε και θα σας
βοηθήσω σε ό,τι χρειαστείτε.

Δε δεχόμαστε τις
προτάσεις σας, δε
θα γίνουμε ποτέ
σύμμαχοί σας.

Μόλις άρχιζε το καλοκαίρι (479 π. Χ.), ο Μαρδόνιος ξεκίνησε για την Αθήνα, αλλά και τούτη τη φορά η πόλη ήταν άδεια. Οι κάτοικοί της την είχαν εγκαταλείψει αναζητώντας άλλο μέρος με περισσότερη ασφάλεια.

Δεν υπάρχει κανείς στην πόλη. Έχουν φύγει όλοι.

Στο μεταξύ, ο πελοποννησιακός στρατός με αρχηγό τον **Παυσανία** έφτασε στην Αττική.

Ο Μαρδόνιος, μόλις έμαθε τον ερχομό των Πελοποννησίων, κινήθηκε προς τις **Πλαταιές**, όπου και στρατοπέδευσε.

Σε αυτή την περιοχή θα δώσω τη μάχη. Το μέρος είναι πεδινό, κοντά στον Ασωπό ποταμό και θα μπορέσω να χρησιμοποιήσω άνετα το ιππικό μου.

Οι Πέρσες επιτέθηκαν
πρώτοι με όλες τους
τις δυνάμεις.
Συνάντησαν όμως την
αντίσταση των
ενωμένων Ελλήνων
και αναγκάστηκαν να
υποχωρήσουν.

Ένας Σπαρτιάτης μάλιστα σκότωσε το Μαρδόνιο. Πολλοί για να σωθούν έτρεξαν σ' ένα ξύλινο στρατόπεδο που είχε στηθεί εκεί κοντά.

Χοτζόγλου Μορία

Αλλά κι εκεί δεν ένιωθαν ασφαλείς και αποφάσισαν να πάρουν το δρόμο του γυρισμού, αφήνοντας πίσω τους πολλούς νεκρούς.

Ζήτω ! Ζήτω

Νικήσαμε !

Οι Πέρσες
φεύγουν από
την Ελλάδα,

Μετά τη μάχη οι Έλληνες μοίρασαν μεταξύ τους τα **λάφυρα** και πρόσφεραν θυσίες στους θεούς. Την ίδια μέρα, που έγινε η μάχη στις Πλαταιές, νικήθηκε και ο περσικός στόλος στη **Μυκάλη**.

Λάφυρα : τα αντικείμενα που αρπάζουν οι εχθροί όταν έχουν νικήσει.

Με τις νίκες αυτές πέρασε οριστικά ο περσικός κίνδυνος. Οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας κέρδισαν την ελευθερία τους. Οι Έλληνες, περήφανοι για το κατόρθωμά τους, **επέστρεψαν στην ειρηνική ζωή, προόδευσαν οικονομικά και δημιούργησαν σπουδαία καλλιτεχνικά έργα.**

Όταν οι Έλληνες μαζεύτηκαν στον Ισθμό της Κορίνθου, συμφώνησαν να δώσουν έναν όρκο που θα τους έδενε πιο στενά μεταξύ τους. Ο όρκος έλεγε περίπου τα εξής: «Δε θα βάλω τη ζωή μου πάνω από την ελευθερία και δε θα εγκαταλείψω τους αρχηγούς ούτε ζωντανούς ούτε νεκρούς. Θα θάψω επίσης όλους τους συμμάχους που θα σκοτωθούν στη μάχη. Άμα νικήσω τους εχθρούς, δε θα καταστρέψω καμία από τις πόλεις που έλαβαν μέρος στον κοινό αγώνα. Δε θα ξαναχτίσω κανέναν από τους ναούς που έκαψαν ή γκρέμισαν οι βάρβαροι, αλλά θα τους αφήσω όπως είναι. Κι αυτό για να θυμούνται οι νεότεροι την ασέβεια των Περσών». Μόλις έδωσαν τον όρκο, ξεκίνησαν για τη μοιωτία με αρχιστράτηγο το βασιλιά της Σπάρτης, τον Πausanias.

3. Μονομαχία Έλληνα οπλίτη με Πέρση στρατιώτη (Σκωτία, Εδιμβούργο, Βασιλικό Μουσείο)

Ο Ξέρξης έφυγε για την πατρίδα του και άφησε στην Ελλάδα το Μαρδόνιο με όλα όσα είχε μαζί του. Ο Πausanίας, βλέποντας τη σκηνή του Μαρδόνιου με χρυσά και ασημένια αντικείμενα και κεντημένα υφάσματα, έδωσε διαταγή στους μάγειρους να ετοιμάσουν δείπνο σαν να τους το είχε ζητήσει ο Μαρδόνιος. Αυτοί υπάκουσαν με προθυμία και ετοίμασαν ένα δείπνο πολυτελέστατο. Όταν το είδε ο Πausanίας, έμεινε κατάπληκτος. Για να διασκεδάσει, παράγγειλε στους δικούς του να ετοιμάσουν ένα σπαρτιατικό δείπνο. Εκείνοι το ετοίμασαν· η διαφορά όμως ήταν τόσο τεράστια που ο Πausanίας, χαμογελώντας, κάλεσε τους στρατηγούς των Ελλήνων. Μόλις συγκεντρώθηκαν, τους έδειξε τα δύο δείπνα και τους είπε: «Έλληνες, σας κάλεσα εδώ, για να σας δείξω την επιπολαιότητα των Περσών. Αυτοί, ενώ είχαν κάθε μέρα τέτοια τροφή, ξεκίνησαν εναντίον μας, για να μας πάρουν τη δική μας που είναι τόσο λίγη».

Ηρόδοτος, Ιστορία, 1, 82 (διασκευή)

παράθεμα 3

4. Σημερινή άποψη από την πεδιάδα των Πλαταιών

Όταν νύχτωσε, η ησυχία βασίλευε στα δύο στρατόπεδα και τους στρατιώτες τούς είχε πάρει ο ύπνος. Εκείνη την ώρα ο Αλέξανδρος, ο γιος του Αμύντα, που ήταν στρατηγός και βασιλιάς των Μακεδόνων, πήγε με το άλογό του στους φρουρούς των Αθηναίων και ζήτησε να δει τους στρατηγούς τους. Οι φρουροί τούς ειδοποίησαν και εκείνοι ήρθαν αμέσως. Τότε ο Αλέξανδρος τούς είπε τα εξής: «Άνδρες Αθηναίοι, αυτά που θα σας πω να μην τα μάθει κανένας άλλος εκτός από τον Πausανία, γιατί αλίμονό μου. Θα κρατούσα το στόμα μου κλειστό, αν δε μ' ένοιαζε όλη η Ελλάδα. Γιατί κι εγώ είμαι Έλληνας και δε θέλω η Ελλάδα να γίνει σκλάβα. Σας λέω λοιπόν πως ο Μαρδόنيος αποφάσισε να δώσει μάχη μόλις ξημερώσει. Γι' αυτό αρχίστε τις προετοιμασίες. Αν πάλι ο Μαρδόنيος αναβάλει τη μάχη, να μείνετε στις θέσεις σας, γιατί τα τρόφιμα που έχει είναι λιγοστά. Κι αν ο πόλεμος τελειώσει και νικήσετε, τότε να φροντίσετε να ελευθερώσετε κι εμένα. Εμένα που για χάρη της Ελλάδας έκανα μια τόσο τολμηρή πράξη και σας φανέρωσα τα σχέδια του εχθρού, για να μη σας ξαφνιάσει».